

Una espera desesperada

Després de tres anys del començament de les expropiacions forçades a l'horta de la Punta, els primers habitatges de reallotjament estan a punt per ser adjudicats a les famílies afectades per les obres d'urbanització de la ZAL del port de València. Tanmateix, moltes hauran de seguir esperant: de les 185 cases previstes, tan sols se n'han construït 29.

Si no fallen les previsions institucionals, el proper mes de novembre estaran finalitzades les obres d'urbanització de la polèmica Zona d'Activitats Logístiques (ZAL) del Port de València. L'àrea industrial i logística ja està llesta, però encara falta per ser acabada la primera fase de construcció dels habitatges de retorn, on han de ser reallotjades les famílies afectades. Quan finalitze la urbanització, que tindrà un cost total de 100 milions d'euros, es procedirà a la comercialització i, cap a mitjan 2006, la ZAL estarà operativa. La posada en funcionament, juntament amb les intervencions que ha comportat per millorar-hi l'accés, ha tingut un important cost social: un centenar de veïns de l'antiga horta de la Punta, qualificada en el Pla d'Ordenació Urbana com a sòl no urbanitzable d'especial protecció, foren expropiats forçadament entre l'estiu del 2002 i principi del 2003.

Ara, després de tres anys de l'inici dels desallotjaments i de les protestes organitzades per la plataforma cívica Salvem la Punta, estan a punt de ser finalitzats els primers habitatges on aquests ciutadans, molts d'ells ancians, hauran de refer les seues vides. Tanmateix, alguns encara hauran de continuar esperant, si és que encara els queda temps: de les 185 cases previstes en el projecte d'urbanització de les zones d'ús residencial, tan sols 29 estan preparades per ser adjudicades. De fet, fa uns mesos, Rafael Aznar, president de l'Autoritat Portuària de València (APV) i conseller

delegat de VPI Logística, assenyalà que s'esperava que les cases pogueren ser adjudicades a les famílies després de l'estiu, encara que d'aquesta feina s'encarrega l'Institut de la Vivenda. Els afectats, però, asseguren que no saben res dels criteris d'adjudicació ni de quan es durà a terme. Mentrestant, el preu de l'habitatge continua augmentant i cada vegada els pareix més difícil que se'n puguin comprar un amb els diners de les expropiacions, que, a més d'estar fixats per sota del preu real de mercat, encara no han arribat als veïns.

En el projecte de la ZAL es designaren dues zones d'ús residencial per reallotjar les famílies expropiades, l'R1 (15.537 m²) i l'R2 (19.835 m²). Tanmateix, el gener del 2004 començaren les obres d'urbanització tan sols en l'R2, tot i que els terrenys de l'R1 eren propietat de l'administració des de feia ja uns anys. Per a la urbanització de l'R1 encara no hi ha ni tan sols un projecte. A més, la primera fase de construcció dels habitatges de retorn, Vivendes de Protecció Oficial (VPO) unifamiliars del tipus "cases de poble", s'ha vist modificada per l'aparició de problemes imprevistos, com les dificultats de l'administració per retirar els cables d'alta tensió d'Iberdrola que passen per sobre d'una de les parts de l'R2, amb la qual cosa no poden construir-se les cases d'aquesta àrea. Paral·lelament, els antics veïns de l'horta de la Punta s'han queixat de les condicions de les cases. "No han tingut en compte que ací ha de viu-

RAFAEL GIL

Què és la ZAL?

La ZAL s'inscriu dins el Pla Estratègic 2015, presentat per l'Autoritat Portuària de València (APV) a final del 2002 i orientat a desenvolupar els serveis i infraestructures de la zona portuària per convertir el port de la ciutat en un port líder en el Mediterrani, que faça ombra als més rellevants de l'estat, com els d'Algesires, Tarragona i Barcelona. Així, el projecte de l'APV pretén crear un centre de distribució multimodal (via terrestre, aèria i marítima), amb una àmplia oferta de serveis, que atraga les línies interoceàniques.

re gent que treballa en l'horta, que encara té camps a Pinedo, Castellar... que té un tractor i ferrament i necessita una casa amb uns trets determinats", assenyala X., afectada que prefereix amagar el seu nom per por a les represàlies quan arriben, per fi, les adjudicacions.

En aquest context, els veïns, a l'espera de tornar a tindre una casa digna, se senten abandonats. En l'última reunió, l'associació de veïns els informà que no hi havia prou cases per a tots. Molts no s'expliquen per què, si hi ha suficients terrenys i han passat ja tres anys, encara han d'esperar. "Ens tiraren la casa a terra d'un dia per a l'altre, amb mobles i pertinences dins, perquè, deien, era un projecte urgent. Si de veritat ho era,

Barraques de Roca, protegides per la ZAL.

Per ara, es preveu la instal·lació d'un total de 70 empreses en la ZAL, un projecte gestionat per Valencia Plataforma Intermodal y Logística (VPI Logística), societat formada per l'APV, la Generalitat, l'Ajuntament i Sepes (Entitat Pública Empresarial del Sòl del Ministeri de Foment).

En total, la ZAL ocuparà una superfície de 683.232 m², que es repartirà entre l'àrea logística (309.865 m²), les xarxes viàries (181.140 m²), les zones verdes i espais lliures (97.600 m²) i una zona de serveis múltiples (31.493 m²). El pressupost global estimat és de 180 milions d'euros.

hauria d'haver-ho estat en tots els aspectes", explica X. "Què esperen?, que la gent es mora o es busque la vida per un altre costat? Com més temps passe, menys gent voldrà tornar, i ells podran quedar-se amb els terrenys per especular", reflexiona. Però no és aquest l'únic problema que denuncien els veïns que esperen ser reallotjats. Les cases construïdes, poques i difícilment definibles com "cases de poble", però cases al cap i a la fi, no són totes iguals. De fet, les diferències afecten aspectes tan importants com la grandària i l'existència o no d'un terreny adjunt, pobre succedani de les fanecades d'horta de les antigues propietats.

Violeta Camarasa

Confidencial

Xavier Vinader

L'FBI no perdona els independentistes

Anaven per ell, estava en la llista dels més buscats i li la portaven botada des de fa anys. Filiberto Ojeda Rios, dirigent històric de l'Exèrcit Popular Boricua Los Macheteros (EPB-Los Macheteros), una organització clandestina que, des de finals dels setanta lluita per la independència de Puerto Rico, va morir en un tiroteig amb agents de l'FBI quan va ser localitzat en una casa d'Hormiguero, a uns 150 quilòmetres a l'oest de San Juan, la capital del país. El secretisme amb què els agents federals van rodejar tota l'operació –marginant completament les forces de policia local– i els detalls de com van succeir els fets, que apunten en la direcció d'un assassinat premeditat, han indignat tots els dirigents polítics de l'illa, han provocat manifestacions als carrers i han fet que el governador Anibal Acevedo es queixés directament a Washington.

Filiberto Ojeda, de 72 anys, era un mite en el camp de l'independentisme portoriqueny i feia quinze anys que actuava en la més estricta clandestinitat. Músic de professió i revolucionari de sempre, va viatjar a Cuba amb la seva família dos anys després del triomf de Fidel Castro i molt aviat es va convertir en l'home pont entre les noves autoritats de l'Havana i els nuclis d'independentistes portoriquenys. En una època, aprofitant el seu treball com a trombonista a la coneguda l'orquestra La Sonora Poncena, espiava els destacaments de tropes ianquis a l'illa i feia arribar la informació als cubans. Activista fins al moll de l'os, Ojeda va estar sempre al bell mig de tots els moviments independentistes. Primer va ser a la cúpula del Movimiento Independentista Revolucionario Armado (MIRA), més tard va estar amb las Fuerzas Armadas de Liberación Nacional (FALN) i finalment es va convertir en el màxim dirigent del EPB-Macheteros.

Els Macheteros tenen en el seu *background* una llarga llista d'accions armades de tots tipus, però l'operació més espectacular és la denominada "Oreneta" i va tenir lloc el diumenge 12 de juny de 1981, precisament l'aniversari del naixement del dirigent independentista Eugenio Maria de Hostos. Aquella matinada, un escamot de quatre membres es va introduir a la Base Aèria Muniz, prop d'Isla Verde, i va destruir amb explosius nou avions de guerra de la Guardia Nacional de Puerto Rico (vuit Corsair A4D i un vell F104). Els danys totals es van calcular en 45 milions de dòlars. L'enrenou va ser gros.

"El 1988 Ojeda va sortir en llibertat provisional i l'obligació de portar un braçalel electrònic"

L'altra acció que també els hi va donar molta fama va ser l'atracament, el 12 de setembre de 1983 –aniversari del naixement del líder independentista Pedro Albizu Campos–, d'un dipòsit de la companya Wells Fargo a la localitat de Hartford (Connecticut) d'on els Macheteros es van emportar 7,2 milions de dòlars, un rècord en la història dels atracaments als Estats Units. L'operació –anomenada "Aguila Blanca"– va ser planejada durant 18 mesos i hi van participar més d'una dotzena d'activistes. Un d'ells, infiltrat com a guàrdia jurat, va neutralitzar els seus dos companys de torn i els va injectar un somnífer –la premsa va denominar el fet com "l'atracament del somni profund"–, després va carregar el boti i va fugir. Tot la mar de net i polit. Els diners van passar a Mèxic en un amagatall habilitat en una furgoneta i mai van ser trobats. Però, mesos després, una investigació iniciada arran d'un atac amb coets contra la façana d'una seu de l'FBI a Puerto Rico va portar a la detenció d'Ojeda i una colla dels seus companys i també van ser encausats per l'atracament. Tres anys més tard, el 1988, va sortir en llibertat provisional i l'obligació de portar un braçalel electrònic de control. Fart d'aquesta mesura, Ojeda va tallar el braçalel el 1990 i va optar per la vida clandestina. El 1992 va ser sentenciat en absència a 55 anys de presó i l'FBI el va incloure en la llista dels més buscats. Ofereien per ell mig milió de dòlars i no han parat fins que l'han trobat. Mort o viu, com en els vells pasquins del Far West.